

Saksframlegg

Innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Flatanger Kommunestyre	11/10	28.04.2010
Flatanger Hovedutvalg for oppvekst og omsorg.	11/10	20.04.2010

Saken er referert og gjennomgått i AMU 13.04.10.

AMU tok orientering enstemmig til etterretning.

Rådmannens innstilling

Regnbuen barnehage legges ned midlertidig barnehageåret 2010/2011.

Behandling i Flatanger Hovedutvalg for oppvekst og omsorg. - 20.04.2010

Følgende innkomne høringsuttalelser ble fremlagt og gjennomgått i møtet:

- Fra samarbeidsutvalget i Regnbuen barnehage av 14.4.10
- Fra utdanningsforbundet av 16.4.10
- Fra samarbeidsutvalget v/Utvorda oppvekstsenter av 15.4.10
- Fra samarbeidsutvalget v/Vangan barnehage av 19.4.10
- Fra Utvorda og Sitter grendelag av 5.4.10

Behandling av saken:

Ingen andre forslag. Innstilling enstemmig vedtatt.

Innstilling i Flatanger Hovedutvalg for oppvekst og omsorg. - 20.04.2010

Regnbuen barnehage legges ned midlertidig barnehageåret 2010/2011.

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
U	15.03.2010	Høring: Innsparing innen barnehagesektoren Flatanger kommune 2010	SAU ved Vangan barnehage, Regnbuen barnehage og Utvorda oppvekstsenter m.fl.
S	09.04.2010	Innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune	
I	05.04.2010	Høringsuttalelse fra Utvorda og Sitter grendelag i forbindelse med innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune 2010	Utvorda og Sitter grendelag
I	14.04.2010	Høringsuttalelse fra samarbeidsutvalget for Regnbuen barnehage.	Samarbeidsutvalget v/Regnbuen barnehage
I	15.04.2010	Høringsuttalelse fra Samarbeidsutvalget v/Utvorda oppvekstsenter.	Samarbeidsutvalget v/Utvorda oppvekstsenter
I	16.04.2010	Høringsuttalelser, innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune.	Utdanningsforbundet avd. Flatanger
I	19.04.2010	Høringsuttalelse fra Samarbeidsutvalget v/ Vangan barnehage ang innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune 2010	Samarbeidsutvalget v/ Vangan barnehage
X	21.04.2010	Særutskrift - Innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune	
S	21.04.2010	Innsparinger	

Vedlegg

- 1 Høringsuttalelse fra Utvorda og Sitter grendelag i forbindelse med Innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune 2010.
- 2 Høringsuttalelse fra Samarbeidsutvalget v Vangan barnehage ang. innsparing innen barnehagesektoren i Flatanger kommune 2010.
- 3 Høringsuttalelse Innsparing innen barnehagesektoren Flatanger kommune 2010.
- 4 Høringsuttalelse fra samarbeidsutvalget for Regnbuen barnehage
- 5 Høringsuttalelse fra Samarbeidsutvalget v/Utvorda oppvekstsenter

Saksopplysninger

Flatanger kommunestyre vedtok i økonomiplan for 2010- 2013 at kommunen skal: "Gjennomføre en kritisk vurdering med hensyn til hvor i kommunen en geografisk skal gi et tjenestetilbud innen oppvekstsektoren." . Videre vedtok kommunestyret 16.12.2009 budsjett for 2010, der det for barnehagesektoren sies: "Gjennom evalueringer og prosesser som gjennomføres vår 2010, er det forutsatt å finne tiltak som gir en innsparing på kr. 303 000. Dette kan bety omorganisering av tjenestetilbudet, redusert bemanning og kutt i driftsmidler."

Med disse vedtak som utgangspunkt, ble høringsdokumentet "Innsparing innen barnehagesektoren Flatanger kommune 2010" sendt ut 15.3.2010 med høringsfrist 20.4.2010. Høringsdokumentet er sendt til FAU og SAU ved Vangan barnehage, Regnbuen barnehage og Utvorda oppvekstsenter. I tillegg er det sendt til Sørflatanger grendelag, Lauvsnes grendelag og Utvorda/Sitter grendelag, samt hovedtillitsvalgte Utdanningsforbundet og Fagforbundet.

Ev. høringsuttalelser vil bli lagt fram under møtet i hovedutvalget, og vil følge saken videre i behandling i kommunestyret.

Vurdering

Barnehageloven

Barnehageloven ble endret i 2009. Dette innebærer at det ble innført en individuell rett til barnehageplass. Denne retten gjelder rett til barnehageplass fra august for alle som har fylt ett år innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass. Nærmere om reglene i barnehageloven underveis i teksten.

Ulike tenkelige alternativ for innsparing er:

1. Barnehageavdelingen på Utvorda oppvekstsenter (Solbakken barnehage) får redusert åpningstid (korttidsbarnehage).
2. Regnbuen barnehage på Vik får redusert åpningstid (korttidsbarnehage).
3. Barnehageavdelingen på Utvorda oppvekstsenter (Solbakken barnehage) legges ned.
4. Regnbuen barnehage på Vik legges ned.
5. Redusert bemanning Vangan barnehage på Lauvsnes.
6. Innsparing i driftsmidler alle barnehagene. Dette utover de 30 000 kr som allerede i grunnbudsjettet var redusert.

Antall fødte barn per krets 2005- 2009:

Krets	2005	2006	2007	2008	2009	Totalt 2005-2009
Lauvsnes	9	5	6	3	3	26
Vik	2	1	3	3	1	10
Utvorda	2	1	1	0	1	5
Jøssund	0	0	0	0	0	0
Sørneset	0	1	0	0	0	1
Totalt	13	8	10	6	5	42

Antall barn per barnehage per 15.12.2009, med oppholdstid per uke:

Vangan barnehage, Lauvsnes	Født 07 - 09	Født 04- 06	Regnbuen barnehage, Vik	Født 07 - 09	Født 04- 06	Solbakken barnehage, Utvorda	Født 07 - 09	Født 04- 06
0- 8 timer			0- 8 timer			0- 8 timer		
9 – 16 timer			9 – 16 timer			9 – 16 timer		1
17- 24 timer		1	17- 24 timer		1	17- 24 timer		

25 – 32 timer		2	25 – 32 timer			25 – 32 timer		
33 – 40 timer	1	3	33 – 40 timer	2	5	33 – 40 timer		
41 timer eller mer	6	13	41 timer eller mer			41 timer eller mer	1	4
Totalt	7	19	Totalt	2	6	Totalt	1	5
		26			8			6

Netto driftsutgifter per barn i barnehage i 2009:

Vangan 41 423 kr.

Regnbuen: 55 642 kr.

Solbakken, Utvorda: 62 500 kr.

Søknader 2010 - førstevalg

Barnehage	Antall helklass	Antall firedagers	Antall tredagers
Vangan	19	5	3
Regnbuen	3	1	0
Solbakken, Utvorda oppvekstsenter	5	0	0

Gjennomgang av ulike innsparingstiltak

Tiltak 1. Barnehageavdelingen på Utvorda oppvekstsenter (Solbakken barnehage) får redusert åpningstid (korttidsbarnehage) sammenholdt med

Tiltak 2. Regnbuen barnehage på Vik får redusert åpningstid (korttidsbarnehage).

De to første tiltakene innebærer en opprettholdelse av dagens barnehagestruktur med en reduksjon i kvalitet ifht redusert antall åpningsdager per uke. Som vi ser av søkermassen, er det kun en søknad om korttidsplass ved de to barnehagene til sammen. Det vil derfor ikke være formålstjenelig å endre tilbudet til korttidsbarnehage ved noen av barnehagene. Kunnskapsdepartementet presiserer at ”Målet er at alle familier/barn skal få det barnehagetilbudet de ønsker og har behov for. En begrensning i retten til kun å gjelde et korttidstilbud, vil vanskelig harmonere med dette målet. Kommunen kan ikke tilby en deltidsplass til en søker som klart ønsker en heltidsplass, med mindre dette kun vil gjelde en kort periode, for eksempel mens heltidsplassen opprettes.”

Tiltak 3: Barnehageavdelingen på Utvorda oppvekstsenter (Solbakken barnehage) legges ned.

På Utvorda har vi per mars 2010 sju barnehagebarn. Av disse går tre over i skolen. Vi har per i dag en ny søker f.o.m. august, slik at vi har fem søkere til plass f.o.m. 1.8.2010 mot seks 1.8. året før.

Vi har i dag netto utgift på barnehagedelen av Utvorda oppvekstsenter på kr. 375 000 årlig (regnskapstall 2009), dvs at 5/12- virkning av nedleggelse er **156 250 kr.**

Å legge ned barnehageavdelingen vil isolert sett gi økonomisk gevinst på samme beløp. Et alternativ til kommunal barnehage på Utvorda, kunne være dersom foreldregruppen selv ønsker å starte en familiebarnehage. Kommunens bidrag kunne da være enten gratis husleie eller

veiledning fra førskolelærer på 10 % stillingsressurs. Reduksjon av barnehagetilbudet i kommunen vil også kunne føre til en nedgang i skjønnstilskuddet til kommunen. Kommunen må ha samme aktivitet i kroner som i 2003 for å ikke å miste dette skjønnstilskuddet.

Når det gjelder det faglige innholdet, ser vi at antallet barn i barnehagen på Utvorda er lavt. Det blir en uensartet gruppe siden aldersspredningen blir fra ett til fem år kommende barnehageår, det blir dermed utfordrende å gi et pedagogisk tilrettelagt tilbud til alle. Slik sett framstår barnetallet i dag marginalt for å holde den faglige kvaliteten oppe. Oppvekstsenteret har imidlertid den fordel at ansatte jobber ved både barnehage- og skoleavdelingene, og kan trekke veksler på dette ved at de minste elevene har noe tid sammen med barnehagebarna og at en klarer å utnytte både personalet og økonomiske ressurser på en svært god måte. Blant annet får en førskolelærerkompetanse inn i skolen, noe som ville vært vanskelig uten at barnehagetilbudet opprettholdes. Å legge ned barnehagedelen av Utvorda oppvekstsenter vil føre til en reduksjon i kvalitet også for skoleelevene pga det tette samarbeidet som er per i dag. En viktig faktor er å opprettholde størst mulig sosialt miljø for elevene. En nedleggelse av barnehagedelen vil også umuliggjøre prøveordning med SFO - tilbud, siden dette er tenkt organisert sammen med barnehagen.

Når det gjelder muligheter for plass ved andre barnehager, er det slik at de øvrige barnehagene i kommunen ligger i så lang avstand fra hjemmet at de ikke er å betrakte som reelle tilbud. En nedlegging av barnehagen på Utvorda, vil for brukerne måtte bety enten oppstart av familiebarnehage eller privat barnehage. De som ønsker det, kan søke plass i barnehagen på Statland. Imidlertid sier Barnehageloven § 8 at kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 12a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov. § 12a. presiserer at barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnehageloven fastslår altså at barna har rett til barnehageplass i den kommunen de er bosatt i. Kunnskapsdepartementet definerer det slik: "Kommunen har oppfylt retten til barnehageplass ved å tilby en plass innenfor kommunegrensen, med mindre tilbudet som gis ikke er reelt tilgjengelig for søkeren. Hvorvidt tilbudet er reelt tilgjengelig, må vurderes konkret. Barnehagetilbudet skal ligge i en slik avstand fra barnets bosted at det er mulig for familien å benytte seg av tilbudet. Foreldre og foresattes ønsker og behov skal tillegges vekt (barnehageloven § 12). Noen vil prioritere nærhet til hjemmet, andre til arbeidsplass, mens enkelte vil vektlegge type barnehage eller pedagogisk profil. Kommunen skal tilpasse utbyggingsmønster og driftsformer til lokale forhold og behov (barnehageloven § 8). Forholdene vil variere mellom små og store, spredt - eller tettbebygde kommuner." For barna på Utvorda vil Vangan barnehage på Lauvsnes ikke oppfattes som et reelt alternativ dersom ikke foresatte har arbeidssted på Lauvsnes. Kunnskapsdepartementet fastslår at "kommunen kan bare oppfylle retten til barnehageplass i en annen kommune dersom foreldrene/de foresatte ønsker dette".

Konklusjon: Barnetallet på Utvorda er lavt, og det kan sees vanskelig å opprettholde et barnehagetilbud her. Etter sammenslåing til oppvekstsenter, har imidlertid skole- og barnehageavdelingene et nært samarbeid som fører til god utnyttelse av personale, og så å si ingen vikartimer. Flatanger kommunestyre vedtok også i sitt budsjettvedtak for 2010 et forsøk med SFO-tilbud for skoleåret 2010/2011. Dersom dette skal gjennomføres, blir det i nært samarbeid og samlokalisert med barnehage. Saksbehandler ser det som god ressursutnyttelse å opprettholde en barnehage som en del av oppvekstsenteret så lenge det drives skole på Utvorda. Dette sammenholdt med kommunens juridiske forpliktelser om å tilby plass i barnehage til barn

under opplæringspliktig alder, gjør at å legge ned barnehageavdelingen på Utvorda per i dag er svært vanskelig.

Tiltak 4: Regnbuen barnehage på Vik legges ned sammenholdt med

Tiltak 5: Redusert bemanning Vangan barnehage

Flatanger kommune har en netto utgift på helårsbasis på kr. 505 000 på Regnbuen barnehage per i dag (Regnskapstall 2009) 5/12- virkning vil da bli ca kr **210 000**. Dette vil gi økonomisk gevinst på samme beløp. I tillegg vil en få reduserte utgifter til renhold og vaktmestertjeneste, samt mindre utgifter til strøm. Dette er ut fra regnskapstall 2009 beregnet av teknisk etat til kr. 230 000, 5/12 av dette blir **kr. 95.833**.

Vår 2009 har Regnbuen barnehage åtte barn. Av disse åtte, går fire over i skolen, to søker Vangan som 1. ønske. Vi har per dags dato fire som søker Regnbuen som 1. valg fra 1. august 2010. Siden det er så få søkere til barnehagen, er det etter saksbehandlers mening per i dag ikke naturlig å tilby lokalene til familiebarnehage / privat drift.

Dersom foresatte velger å ha barna i Vangan barnehage på Lauvsnes, framfor ikke å ha plass, vil det føre til at kommunen beholder driftstilskuddet og foreldrebetaling, og slik sett gir større økonomisk gevinst enn anslått her. Dersom tre søker over fra Regnbuen til Vangan, gir dette en økt netto på kr. 315 959 på årsbasis i driftstilskudd og foreldrebetaling, altså kr. **131 649** for høsten 2009.

Å opprettholde en barnehage med bare fire barn gjør det også faglig svært utfordrende å gi et pedagogisk godt tilbud. En av de fire søknadene er også med forbehold om at foresatte får jobb, slik at det er usikkert om hvorvidt barnehagen ved oppstart av barnehageåret bare teller tre barn. For en så liten gruppe, vil det bli et bedre faglig tilbud å få plass ved Vangan barnehage, her vil de og bli en del av en større sosialt nettverk. En nedlegging av barnehagen på Vik, vil for brukerne bety at de får tilbud om plass ved barnehagen på Lauvsnes. Avstanden Vik - Lauvsnes er 15 km. Dette ansees som reelt tilgjengelig for søkerne jf. Barnehagelovens ordlyd.

Våren 2009 har vi i Vangan barnehage 27 barn. Av disse går 8 over i skolen. Da budsjettet ble vedtatt, hadde vi kun en ny søker til todagersplass f.o.m. januar 2010. I tillegg ble det lagt inn en helklass f.o.m. aug 2010. Per i dag har vi nå tre nye helklasser f.o.m. aug 2010, noe som gir økt inntekt både i driftstilskudd og foreldrebetaling.

For høsten er søkertallet 27, hvorav 19 på helklass. Barnehagen har per i dag 9 helklasser for barn under 3 år, og 18 helklasser for barn over tre år. Av søkerne er 9 under tre år per 1.8. Foruten søkere i hovedopptak, er det allerede søkt to plasser om senere opptak, hhv 1.11.10 og 1.1.11. Rett til barnehageplass fra barnet fyller ett år er kun en minimumsforpliktelse for kommunen. Kommuner som har kapasitet, kan fritt tilby barnehageplass selv om barnet ikke har fylt ett år. Videre kan kommunen tilby plasser til barn som fyller ett år i løpet av året, dersom det er kapasitet. Kommunen kan også velge å ha flere eller løpende opptak til barnehage. Flatanger kommune har hatt praksis for å kunne tilby plass til søkere underveis i barnehageåret, også til søkere som ikke har fylt ett år innen utgangen av august i søkeåret. Det vil være negativt for kommunen som bostedsplass for småbarnsfamilier dersom vi ikke har mulighet til å gå utover lovens minimumskrav. Samlet sett har Vangan barnehage et høyere søkertall enn antatt i budsjettforutsetningene. Dette gir større inntekter enn antatt i form av driftsstøtte og foreldrebetaling, men det gir samtidig liten mulighet til reduksjon i bemanning.

Når det gjelder pedagogisk bemanning, er lovverket tydelig på at det skal være minimum én pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år og barnas daglige oppholdstid er over seks timer. Barnehageloven sier om annet personale at "Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet". Det vil etter saksbehandlers mening ikke være rom for reduksjon i bemanning med for barnehageåret 2010/2011 sett ut fra søkermassen bare på Vangan barnehage.

Barna fra Regnbuen kan få tilbud om plass i Vangan. Lokalitetene er store nok til å utvide antallet plasser, men en økning i antall plasser vil kreve økt bemanning. For barnehageåret 2010/2011 vil dette bety at en i tillegg til personellressursen som er i dag, øker pedagogressursen med 20 % stilling, slik at en har tre pedagogiske ledere. Dette er nødvendig, siden lovverket setter en maks grense for barn per pedagogisk leder.

Alternativ 6: Innsparing i driftsmidler

I grunnbudsjettet ble det lagt inn en besparing på 30 000 kr. Det er ut over disse besparingene vanskelig å finne muligheter til større besparinger, da utgiftssiden i stor grad er knyttet til lønn og sosiale utgifter.

Turid Kjendlie